Št. 38 Poštnina plačana v gotovini (Tassa corrente con la posta) V[illegible] petek 13. februarija 1925. Posamezna številka 20 cent. Letnik L.

[illegible]izhaja, izvzemši pondeljek, vsak dan z[illegible]vo: ulica sv. Fran[illegible] Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi [illegible]uredništvu. Nefran[illegible] pisma se ne sprejemajo. rokopisi [illegible]. Odgovorni urednik: Prof. F. Peric. — Lastnik tiskarna [illegible]tiskarne Edinost. Naročnina znaša za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, [illegible]ta L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm.*) — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov *mm* po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Iz trgovskih krogov Jugoslavije

Hvaležen vam bom, če priobčite naslednja moja izvajanja o predmetu, ki mora zanimati v visoki meri toliko naš jugoslovenski trgovski svet, kolikor tudi italijanski:

Predvsem opozarjam, da sem bil že v predvojni dobi od prvih paroplovnih družb za prevažanje pošte in blaga, pozvan kot svetovalec v stvari prevoznih sredstev. V mesecu maju 1914 sem bil povabljen od ene teh močnih družb, naj sestavim in konkretiziram primeren načrt, po katerem bi se čim uspešnejše privabljali potniki inozemskih trgovskih in industrijalnih podjetij, lastniki teh tvrdk, turisti, zdravniki, potom železniških zvez.

Takoj sem si ustvaril ta-le praktični koncept:

Naj ima parobrod na krovu 500 potnikov, ali pa 510: troški za kurivo, plače, posadko in pristaniške pristojbine ostajajo isti. Istotako je z železniškimi vlaki: naj vozijo po 200 potnikov ali 210, stroški so isti. Na podlagi takega računa sem predlagal naslednji načrt:

Vsakemu inozemskemu potniku ali lastniku akreditiranih tvrdk naj se dovoli brezplačna vožnja po železnici za vse leto, od leta do leta, po vseh prevoznih črtah po morju in na kopnem. Turistom naj se dovolijo olajšave za poletni čas pod pogojem, da se ustavijo v mejah države. Te olajšave se imajo dovoliti za dobo najmanje treh mesecev.

Vsakemu inozemskemu zdravniku naj dovoli država iste olajšave. Vsem zdraviliškim in letoviščnim krajem je izrecno priporočiti, naj vsem rečenim kategorijam obračajo posebno pozornost in jim izdatno znižajo troške za hrano in bivanje.

Temu mojemu načrtu so pritrdili soglasno in brez vsake spremembe; tako da bi se začel izvajati že v poletju leta 1915.

Kako naj bi ne storila istotako mlada država, kakršna je naša Jugoslavija z nje bistrovidnostjo in dobro voljo? To tem bolj, ker poseduje dragocene pridelke, zdravilišča, ki morejo tekmovati z drugimi svetovnimi. Jugoslavija ima brezkončno galerijo slikovitih letovišč. Oblagodarjena je od narave tudi z milo klimo in zdravimi vodami. In slednjič — po zaslugi dobre vlade — je v nji javna varnost in zajamčena vsem najrazsežnejša svoboda v mejah zakonov — najbolj liberalnih, primerno sedanjim časom.

Jugoslavija bi po tem načrtu mogla že v tekočem letu računati na tisoče novih obiskovalcev, ki bi potrosili v njenih mejah mnogo milijonov dinarjev. Toda ti milijoni ne bi bili še ves dobiček, ki bi ga dobila Jugoslavija. Imela bi še druge in večje koristi. Kajti potnikom in lastnikom tvrdk, ki bi uživali rečene olajšave, bi bila dana možnost, da bi pomnožili svoj uvoz in izvoz s to deželo.

Vsa zdravilišča bi mogla skupno izdati album, v katerem bi moglo vsako zase na kratko opisati svoja zdravilna svojstva, cene bivanja in voznine **od Trsta dalje.** V Trstu je sedež podružnice Ljubljanske kreditne banke, ki je že v minulem decembru odprla zelo točen informacijski urad, ki daje brezplačno vsa pojasnila glede prevoznin; a potom svojih agencij v raznih mestih Evrope in Amerike najboljša obvestila o kupčijskih zvezah. V Trstu je podružnica Ljubljanske kreditne banke edini jugoslovenski zavod. Poklican bi bil, da izdaja potrdila in identifikacije za vsakega posameznega inozemca, ki bi hotel porabiti to ugodno priliko, ki bi pa moral, če je trgovec, predložiti poseben certifikat lastne trgovske zbornice s priloženo fotografijo, da bi dobil brez drugega potno knjižico za brezplačno vožnjo v vseh vlakih in na vseh parnikih v notranjem Jugoslaviji.

V visokih vladnih krogih v Beogradu so uradniki, odlični po kulturi in praktičnih izkustvih. V ministrstvu za trgovino naj bi vzeli ta načrt nemudoma v pretres, naj bi ga proučili čim hitrejše ter ga udejstvili že za to poletje. Trgovske zbornice in občine v krajih z zdraviliščі in letovišči bi morale podpirati vlado v tej smeri.

Tudi Italija bi morala z zadovoljstvom pozdravljati udejstvitev tega načrta. Že zato, ker je sosedinja Jugoslavije in bi že vsled tega dejstva imelo njeno gospodarstvo, industrija in trgovina le koristi, če se gospodarsko življenje Jugoslavije čim uspešnejše razvija. Zlasti pa bi imel naš Trst še posebne koristi od izvedbe tega načrta, **ker predvideva naše pristanišče izhodno točko za potovanje v Jugoslavijo, zlasti pa v nje obmorska zdravilišča in letovišča.** Do tu naš dopisnik. Naj dodamo še par pripomb: Danes ne more biti več v Italiji nobenega razumnega industrijca ali trgovca, ki bi si ne bil na jasnem, da so čim tesnejši in razsežnejši gospodarski stiki s sosednjo Jugoslavijo za Italijo pravo državno vprašanje prve vrste. Vsak razsoden Italijan pa si mora biti tudi na jasnem, da so v ta namen potrebni tudi prijateljski politični odnošaji s sosedno državo in sosednim narodom. Ponoviti bi morali že stokrat rečene stvari, če bi hoteli vnovič utemeljevati to jasno in neoporečno resnico. Naša država mora iz korena in definitivno iztrebiti tisto nesrečno politiko napram našemu narodu, ki smo jo označili in obsodili v včerajšnjem uvodniku.

Stroga kritika volilne reforme

na včerajšnji seji senata

RIM, 12. Na današnji seji senata so bili po kratki razpravi sprejeti sledeči zakonski načrti: spremenitev v zakon kr. ukaza od 15. maja 1924 glede preuredbe italijanskega kolonijalnega zavoda za poljedelstvo v Firenzah; spremenitev v zakon kr. ukaza od 23. maja 1924, ki določa nove poštne tarife za razglednice; spremenitev v zakon kr. ukaza od 22. maja 1924, ki vsebuje določbe za šolo za babice v Trstu in za kr. knjižnico v Gorici.

Nato se je začela razprava o spremembah k zbranemu besedilu zakona za državnozborske volitve od 18. decembra 1923.

Sen. Abbiate je najprej izjavil, da je odkrit nasprotnik načel in metod sedanje vlade. Poudaril je, da sta temeljni točki zakonskega načrta popolna odprava proporcijonalnega sistema in nadomestitev državnega z enoimenskim volilnim okrožjem. Kar se proporcijonale tiče, bo danes predloženi zakonski načrt globoko užalostil one, ki so bili prepričani prvoboritelji proporcijonale, ki so jo predlagali in jo dosegli ne kot volilni sistem stranke, ampak kot čin pravičnosti, kot neobhodno potrebno posledico splošne volilne pravice. Ta splošna volilna pravica in demokracija, ki sta ena reč sama, tvorita dvorezen meč, nad katerim se hoče maščevati povojna politična kriza, ki je, ako se deloma more pripisati zmotam in pregreham človeka, po večini plod katastrofe, kakor ji v zgodovini nima para. Ako se pa more demokracija blatiti brez kazni, ni tako lahko spraviti se na splošno volilno pravico. Radi tega se je pustila ta poslednja nedotaknjena in se je odpravila proporcijonala.

Govornik je izjavil, da noče — obupan — pozdraviti proporcijonale kakor umirajočega človeka, ker ima močno vero v njo, tako v svobodi, kakor v demokraciji. Ni daleč ura — je vzkliknil — ko jo bo svobodna volilna pravica povrnila prebivalstvu Italije. Sen. Abbiate se je tudi odločno izrekel proti odpravi ožjih volitev ter pozval senat, da določi za določitev volilnih okrožij stroge meje polnomoči vlade. Tu se je govornik spomnil poročila ministrskega sveta od 7. januarja, s katerim se je napovedala možnost takojšnjih političnih volitev, ter izjavil, da se čuti dolžnega priznati, da si ne more predstavljati splošnih političnih volitev v času, ko so javne svoboščine ukinjene: Svoboda shajanja, druženja in tiska. Kdor premišljuje — je zaključil —, kako se danes omejuje vsaka svoboda izražanja v javnem življenju Italije, se mora čutiti ponižanega.

Sen. Ruffini se je tudi izjavil za proporcijonalni sistem proti večinskemu. Sen. Zappi je izpodbijal nato navedbe svojih obeh predgovornikov ter branil volilno reformo, nakar je predsednik odgodil na jutri nadaljevanje razprave o tem zakonskem načrtu.

Vodstvo liberalne stranke proti politiki vlade

Aventinisti za ustanovitev «bloka svobode»

RIM, 12. Včeraj se je sestal osrednji odbor italijanske liberalne stranke. Najprej se je sestanek bavil s 25-letnico vladanja kralja Viktorja Emanuela III. ter sklenil izdati ob tej priliki knjigo zgodovine savojske hiše. Čisti dobiček knjige je namenjen dobrodelnim zavodom.

Nato je glavni tajnik stranke avv. Piras poročal o položaju stranke ter se posebej dotaknil milanske organizacije, za katero je vodstvo ukrenilo potrebno. Nato je glavni tajnik orisal zadnje politične dogodke in to toliko glede stranke, kolikor z ozirom na odnošaje med stranko in vlado, ter poudaril pri tem nekatera dejstva, ki silijo vodstvo stranke, da se jasno izreče o svojem stališču. Končno je avv. Piras predložil vodstvu v odobritev sledečo resolucijo, ki jo je že odobril politični odbor:

«Osrednje vodstvo italijanske liberalne stranke izjavlja, sklicujoč se na temeljna načela, sprejeta na ustanovnem občnem zboru stranke v Bologni oktobra meseca 1922, in na spomenico kongresa v Livornu, da je politika vlade v odkritem nasprotstvu z omenjenimi načeli, ter poziva vsled tega svoje organizacije in svoje zastopnike v parlamentu, da krenejo na pot zaščite in obrambe liberalnih idej.»

Ta resolucija je bila sprejeta soglasno, izvzemši avv. Rafaela Riccija, zastopnika liberalnih organizacij Umbrije, ki se je skliceval na izjave Sarrocchija v parlamentu.

V krogih strankinega vodstva se zatrjuje, da bodo poslanci, ki se ne bi prilagodili novim smernicam stranke, izključeni iz nje.

Maksimalisti in ostale stranke opozicije

Odbor opozicij je tudi imel sinoči svoj napovedani sestanek. V imenu maksimalistov je posl. Oro-Nobili sporočil tovarišem, da bo njegova stranka ostala v bloku opozicij, dokler se bo ta zadržal negativno; ako bi pa zavzel blok pozitivno lice, bi maksimalisti ne mogli ostati v njem. Po sestanku je bilo izdano sledeče poročilo:

«Zastopniki raznih strank so dali odboru na znanje sklepe tozadevnih strankinih vodstev, ki so bila pozvana, da se izrečejo o nadaljnji taktiki in postopanju v bodočnosti. Vsled teh poročil je odbor ugotovil, da so vse stranke, upisane v bloku opozicij, pripravljene še nadalje sodelovati na podlagi javno prevzetih obvez napram državi in preko dokumentov, sprejetih od občnih zborov opozicij, ki vztrajajo v enotni fronti v borbi proti sedanjemu političnemu položaju.

«Odbor je vzel tudi na znanje ustanovitev izvenparlamentarne komisije za organizacijo opozicijonalnih sil v državi in odbora za obrambo državljanskih svoboščin».

Na sestanku vodstva opozicij se je govorilo tudi o možnostih sporazuma z opozicijonalci v zbornici, ker bi za slučaj, da bi se giolittijevci, orlandovci in bojevniki izjavili pripravljene sprejeti volilno borbo, postala abstinenca aventinistov brezpomembna. Ta sporazum bi torej ne imel za cilj akcije, ki naj bi se razvijala v okvirju parlamenta, v kolikor se aventinisti mislijo še nadalje vzdržati parlamentarnega dela, ampak tu bi šlo za skupno postopanje glede volitev. Ta koalicija bi se po mnenju vodstva opozicij lahko imenovala «blok svobode».

Povišanje plač državnim uradnikom in zvišanje poštnih pristojbin

RIM, 12. Kakor znano, je vlada sklenila kriti izredne izdatke, ki so nastali radi povišanja plač državnim uradnikom, z zvišanjem poštnih pristojbin. Povišanje pristojbin bo najbolj občutno pri priporočenih in denarnih pismih; pri navadnih pismih in dopisnicah bo znašal povišek 5 stotink. Tudi pristojbine za poštne zavoje in vrednostne pošiljatve bodo nekoliko povišane.

Posvetovanja opozicijskega bloka v Beogradu

Narodni blok šteje 163 mandatov
Naknadne volitve v Vojvodini

BEOGRAD, 12. (Izv.) Radi praznika Treh hijerarhov, ki ga radikali praznujejo kot svoj poseben strankin praznik, ni danes zaznamovati v vladi posebnih političnih dogodkov. V narodni skupščini je sicer precej živalno življenje, ker je dospelo v Beograd že precejšnje število poslancev, toda v predsedništvu vlade je bil danes popoln mir.

Načelniki opozicijonalnega bloka so davi dospeli v Beograd in sicer so prišli sledeči gospodje: dr. Korošec in Fran Žebot iz Slovenije, Pavle Radić iz Zagreba ter dr. Spaho in dr. Behmen iz Sarajeva. Dopoldne so vsi imeli posvetovanje z Ljubo Davidovićem in je temu sestanku prisostvoval tudi na volitvah propadli radikalski disident Nastas Petrović. Razpravljalo se je o položaju po volitvah in o stališču, ki naj ga opozicija zavzame napram vladi. Po popoldanskih posvetovanjih je bil zvečer izdan komuniké, s katerim opozicijonalne stranke obsojajo metode Nar. bloka na volitvah, pozdravljajo porast Davidovićeve stranke in izjavljajo, da bodo svoja posvetovanja še nadaljevale.

Kakor se iz krogov opozicije doznava, so se SLS, muslimani in Davidović trudili, da bi radičevce pripravili k popuščanju v njihovi skrajnosti, a niso imeli pri tem do sedaj nobenega uspeha.

Po končanih posvetovanjih šefov opozicijskega bloka sta se razgovarjala dr. Korošec in dr. Spaho. Dočim se je Spaho pritoževal nad terorjem, ki se je na volitvah izvajal proti njegovim volilcem, je Korošec izjavil, da v Sloveniji ni bilo nasilij, ker so Slovenci kulturen narod. O svojih stališčih napram vladi se oba poslanca nista hotela izjaviti, temveč sta dejala, da bo opozicijski blok uravnal svoje postopanje po tem, kar bo vlada ukrenila z mandati HRSS.

BEOGRAD, 12. (Izv.) Državni odbor je imel danes svojo prvo sejo po volitvah, na kateri je proučeval volilni materijal ter sklenil, da se bodo v nekaterih občinah Ninčićevega okrožja v Vojvodini vršile naknadne volitve. Državni odbor je tudi ugotovil, da je definitivno propadel Davidovićev kandidat Joka Popović, a istotako tudi Ferad beg Draga, tako da so macedonski Turki izgubili še svoj poslednji mandat. Po teh rezultatih šteje Narodni blok 163 mandatov, odnosno so samostojni demokrati dobili 23 mandatov. Namesto Ferad bega Drage pride v nar. skupščino Todor Mihajlović, učitelj iz Kotorske Mitrovice.

Minister za šume in rudnike dr. Žerjav je bil sprejet danes od kralja v daljši avdijenci ter mu poročal o položaju v Sloveniji. V zunanjem ministrstvu so se vršila danes posvetovanja pridobitnih krogov glede sistematične eksploatacije reške luke v smislu rimskega dogovora. Posvetovanja je vodil načelnik delegacije za jugoslovensko-italijanska pogajanja dr. Rybař, a ljubljansko trgovsko in obrtno zbornico je zastopal dr. Ples.

Ninčića sta davi posetila tudi bolgarski poslanik Vakarevski in avstrijski poslanik Hottinger.

Terseglav glavni urednik «Slovenca»

LJUBLJANA, 12. (Izv.) Spor v SLS radi ljubljanskega mandata, ki bi moral v smislu volilnega kompromisa pripasti krščanskemu socijalcu Terseglavu, je bil danes poravnan na način, da obdrži ljubljanski mandat dr. Korošec, Terseglav je bil pa določen za glavnega urednika «Slovenca», ker odide dosedanji glavni urednik tega lista Smodej kot poslanec v Beograd.

Podražitev kruha v Zagrebu

ZAGREB, 12. (Izv.) Aprovizacijski odbor je danes sprejel zahtevo pekovske zadruge, da se s 14. t. m. povišajo cene kruhu. Od sobote naprej bo stal kilogram belega kruha 7.50 dinarjev, črnega 6, mešanega pa 6.65 dinarjev.

Radi stanovanjske odpovedi v smrt

ZAGREB, 12. V svojem stanovanju se je danes zjutraj zastrupil višji inšpektor drž. železnic Peter Ljudevit Stagelšmid. Vzrok je odpoved stanovanja.

Demonstracije komunistov v Pragi

PRAGA, 12. Kot uvod k draginjski debati v poslanski zbornici so komunisti včeraj priredili velike demonstracije, pri katerih je prišlo do spopadov s policijo. Po zborovanju, na katerem je govorilo več govornikov proti slabemu gospodarstvu koalicijske vlade, se je množica z vzkliki proti vladi umaknila. Iz stranske ulice je prišla policija. Iz množice je bil oddan strel. Tudi policija je nato pričela streljati. Nastal je petminutni boj, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. Policijsko poročilo javlja k tem dogodkom, da je bilo pri spopadu ranjenih 43 oseb, med temi 38 redarjev. Aretiranih je bilo 30 komunistov. Češki nacijonalni listi pišejo, da so za dogodke odgovorni elementi, ki niso govorili češki, temveč ruski ali nemški. Komunisti so izdali proglas, v katerem protestirajo proti postopanju policije in v katerem naznanjajo novo zborovanje za prihodnjo nedeljo.

Izpraznitev severnega Sahalina

MOSKVA, 12. Tukajšnji politični krogi zatrjujejo, da se izvrši izpraznitev severnega Sahalina najkasneje začetkom meseca maja. Japonski konzul Dorode je posetil sovjetskega poslanika Toropova v severnem Sahalinu ter se ž njim posvetoval o izpraznitvi s tehničnega stališča. Toropov je izjavil, da se trgovski odnošaji med sovjetsko Rusijo in Japonsko vzpostavijo v najkrajšem času. Začasno namerava sovjetska vlada ustanoviti na Japonskem le tri trgovska zastopništva ali konzulate.

Sovjetska Rusija naroča letala v inozemstvu

RIM, 11. Rimska agencija objavlja, da je sovjetska vlada sklenila nabavo 250 letal v inozemstvu. Ravnotako je odobrila načrt za zgradbo 300 letal v ruskih tovarnah. V inozemstvu nakupljena letala se morajo izročiti sovjetskim oblastim do maja meseca tekočega leta.

Potovanje poljskega ministra Skrzynskega v Ženevo

VARŠAVA, 12. Glasom vesti iz poučenih krogov se poda zunanji minister Skrzynski v marcu v Ženevo, da prisostvuje zborovanju Društva narodov, na katerem se bo razpravljalo tudi o poljsko-gdanskem sporu radi odstranitve poljskih poštnih nabiralnikov v Gdanskem.

Poljsko-ameriška trgovinska pogodba podpisana

VARŠAVA, 12. Poljska brzojavna agencija pravi, da je bil v Washingtonu podpisan dogovor, ki predvideva trgovski modus vivendi med Poljsko in Zedinjenimi državami. Dogovor se tiče tudi svobodnega mesta Gdanskega na podlagi posebnih določb.

Proces proti komunistični čeki v Nemčiji

Važne izjave obtoženca Neumanna — Podatki o organizaciji nemške komunistične armade

LIPSKO, 12. Pred vrhovnim sodiščem za zaščito republike se je pričel proces proti mnogim komunistom, članom takozvane nemške čeke. Glavni obtoženec Neumann je podal senzacijonalne izjave glede komunističnih vojaških organizacij ter je poudarjal, da so bile ustanovljene že v juliju leta 1923 s pomočjo ruskih komunistov Kleina in Skobrevskega, ki sta prišla v Nemčijo kot odposlanca komunistične internacijonale. Po naročilu komunistične odposlanca Kleina je prejel nemški revolucijonarni odbor od sovjetskega poslaništva v Berlinu 85 tisoč dolarjev za nakup različnega orožja, s katerim naj bi se opremili nemški komunisti v svrho izvedbe revolucije. Skobrevski, ki je obenem general rdeče armade, je bival v poslopju berlinskega sovjetskega poslaništva, kjer je tudi sprejemal člane nemškega komunističnega revolucijonarnega odbora.

Komunistični vojaški oddelki bi morali na podlagi sestavljenega načrta izvršiti v jeseni leta 1923. pohod na Berlin ter razoročiti državno brambo. Neumann je pripomnil, da se je temu načrtu spričo splošnega političnega položaja v Nemčiji zoperstavil, vsled česar se je izjalovila tudi komunistična vstaja v Hamburgu. Vendar pa so komunistične vojaške organizacije še nadalje obstojale. Načeloval jim je Skobrevski. Teroristične skupine so razpolagale z orožjem, eksplozivnimi snovmi s strupom, dumdum kroglami in z različnimi potvorjenimi potnimi listi. Terorističnim skupinam je bila poverjena naloga, da umorijo vrhovnega poveljnika državne brambe generala Seeckta, finančnika Stinnesa in še več drugih vodilnih osebnosti v Nemčiji.

Avstrijski socijalistični poslanec

o hujskanjih madžarske iredente

DUNAJ, 11. Na današnji seji finančnega in proračunskega odbora narodne skupščine je imel socijalnodemokratski poslanec dr. Deutsch daljši govor, v katerem je izjavil, da prihajajo iz Madžarske razni emisarji na Dunaj, kjer imajo tajne sestanke z avstrijskimi monarhisti. Neko policijsko poročilo pravi, da so madžarski veleposestniki Montenuovo, Teleky, Andrassy, Esterhazy in Donnerskirchen, ki so dele svojih posestev izgubili v Jugoslaviji, Češkoslovaški, Romuniji in Avstriji, darovali velike vsote društvu «Probujajočih se Madžarov», «Narodni samoobrambi», «Madžarski zvezi», «Društvu za preskrbo beguncev v inozemstvu» ter drugim monarhističnim in legitimističnim zvezam. Znani vodja madžarskih tolp Pronay je bil večkrat v Gradcu in Solnogradu, kjer je imel sestanke z monarhisti in legitimisti. Vsa ta akcija gre za tem, da bi se ozemlja, ki jih je morala Madžarska odstopiti naslednstvenim državam, zopet priklopila Madžarski. Naperjena je zato v prvi vrsti proti Jugoslaviji, Romuniji in Čehoslovaški, ogroža pa tudi mir Avstrije, deloma radi restavracijskih načrtov Habsburžanov.

Rakovski se povrne v London

Pogajanja za sklenitev nove angleško-ruske trgovinske pogodbe

LONDON, 12. «Westminster Gazette» javlja, da se Rakovski zopet povrne v London in da bo predložil nove predloge za ureditev nerešenih rusko-angleških vprašanj, ki naj bi dovedla do sklenitve nove angleško-ruske trgovinske pogodbe. Verjetno je, da so sovjeti medtem spoznali, da se pogajanja ne smejo oslanjati na vprašanje posojil, ki naj bi jih dovolila Anglija sovjetski Rusiji.

Vzpostavitev zlate denarne podlage na Angleškem

LONDON, 12. V kratkem poda zakladni minister Churchill zbornici izjave o vladni politiki glede vzpostavitve zlate denarne podlage. Tozadevno so bile predložene že številne interpelacije; najznačilnejša je ona bivšega zakladnega ministra v laburističnem kabinetu Snowdena, ki zahteva od Churchilla, da pojasni čimprej tozadevne vladne namene. «Times» pripominja, da je laburistična stranka jako naklonjena vzpostavitvi zlate denarne podlage.

Stroge določbe za naseljevanje tujcev na Angleškem

LONDON, 12. Poslanska zbornica je odobrila resolucijo, na podlagi katere se morajo dosedanje določbe, ki se tičejo prihoda tujcev na Angleško, najstrožje izvajati. Notranji minister bo nadzoroval naseljevanje tujcev.

V Londonu ne bo nikake medzavezniške konference

PARIZ, 12. Agencija Havas objavlja: Vesti, ki so jih razširili nekateri listi in ki pravijo, da se bo vršila v Londonu medzavezniška konferenca, so neresnične.

Veliki viharji v Angliji in v Ameriki

LONDON, 12. Na otokih Velike Britanije so nocoj divjali silni viharji, ki so povzročili ogromno škodo. Reka Temsa se je spremenila v pravo morje ter je prekoračila bregove. Povzročila je veliko škodo. V notranjosti dežele so potoki jemali s seboj živino in so podrli več vasi.

NEW-YORK, 12. Radi viharnega vremena in neprodirne megle je bilo tu veliko nesreč. Goste megle se vale od Atlantskega oceana proti mestu. Več vlakov je trčilo. Pri tem je bilo več oseb mrtvih in težko ranjenih. Na Wallstreetu je začela goreti podzemska železnica. Med potniki je nastala velikanska panika. Na odprtem morju je radi goste megle trčilo več parnikov.

Cerkvene slovesnosti v Parizu

PARIZ, 11. Pariški nadškof Dubois je objavil proglas, naznanjajoč, da se vrši jutri v cerkvi Notre Dame spominska slovesnost, katere naj se udeležijo vsi verniki Pariza. S svojo udeležbo pri slovesnosti naj katoličani dokumentirajo tesno zvezo Francije s katoliško cerkvijo.

PARIZ, 12. Danes predpoldne se je vršila v cerkvi Notre Dame spominska slovesnost papeževega kronanja. Svečanim slovesnostim je predsedoval nadškof Dubois. Prisotni so bili vsi v Parizu se mudeči škofje, številne delegacije, mnogi senatorji, poslanci in občinski svetniki.

Francoska vlada in marseilleski dogodki

PARIZ, 12. Po naročilu vlade je sklenila zbornica s 350 glasovi proti 200 odložiti na nedoločen čas razpravo o interpelacijah glede incidentov, ki so se vršili pred dvema dnevoma v Marseille-u ob priliki katoliškega zborovanja.

Kongres francoskih socijalistov odobril podpiranje Herriotove vlade.

GRENOBLE, 12. Socijalistični kongres je enoglasno odobril resolucijo poslanca Bluma, Bracke-a in Renaudela, ki veli, da naj socijalistična parlamentarna skupina podpira Herriotovo vlado.

Ostavka portugalske vlade

LIZABONA, 12. Vlada je danes podala ostavko.

Strašna eksplozija v dortmundskem rudniku

150 rudarjev zasutih. - Doseđaj odkopanih 84 mrličev.

DORTMUND, 12. **V tukajšnjem rudokopu je bilo vsled eksplozije zasutih nad 150 delavcev. Rešilni oddelki so doslej izkopali 30 mrtvih in 8 ranjenih rudarjev. Glasom poslednjih vesti je bilo do danes opoldne izkopanih 84 mrličev. Rešilno delo je zelo otežkočeno radi dušljivih plinov. Domneva se, da so vsi zasuti rudarji prišli ob življenje.**

Odkrito rimsko pokopališče na Angleškem

LONDON, 12. V kentski pokrajini pri Aspringe, kjer se vršijo izkopavanja pod vodstvom društva za starinsko umetnost, je bilo odkrito eno največjih rimskih pokopališč. Strokovnjaki so sicer ugotovili že pred dvema letoma, da se nahajajo v bližini Aspringe številni ostanki iz rimske dobe, toda zemljišče je bilo oddano na razpolago društvu za starinsko umetnost šele pred nekoliko dnevi. Izkopani so bili tudi številni predmeti iz ilovice, ki so jih uporabljali Rimljani pri pojedinah. Strokovnjaki menijo, da bo nadaljnje izkopavanje imelo najboljše uspehe ter da se bodo odkrile še mnoge starinske zanimivosti.

Jugoslovensko-grška pogajanja

ATENE, 12. Semkaj je dospel grški poslanik iz Pariza in je prevzel nalogo, da izvede pogajanja, da se zaključi nova zvezna pogodba med Grčijo in Jugoslavijo. Pogajanja se bodo začela v Atenah in se bodo nadaljevala. Predvideva se, da bodo trajala približno dva meseca. V tem času bosta generalna štaba v Atenah in v Beogradu izdelala tudi posebno vojaško konvencijo med Grčijo in Jugoslavijo.

Gospodarski boj med Romunijo in Nemčijo

BUKAREST, 12. Zunanji minister Duca je obvestil nemškega poslanika Freytaga, da namerava romunska vlada proti Nemčiji odrediti gospodarsko-finančne represalije, ker se Nemčija brani izplačati za časa okupacije zaplenjene romunske bankovce in je Nemčija pripravljena le Romunski plačati svoto, ki je določena v Dawesovem načrtu. Romunska vlada najbrže odpokliče svojega poslanika v Berlinu. Na nemško blago je določila najvišje carinske tarife. Blagovni promet med Romunsko in Nemčijo je že danes popolnoma ponehal. Velike tvrdke in tovarne so stornirale svoja naročila, odnosno dobave. V trgovskem svetu je zavladala velika zmeda.

Marokо bojišče

Gebelska plemena so se predala Abd El Krimu

TANGER, 12. Gebelska plemena so se predala Abd El Krimu. Iz Larachea in Fonfaka poročajo, da se tam zbirajo oddelki upornikov, ki nameravajo izvršiti v najkrajšem času napad na španske postojanke. Vrhovno poveljstvo španskih čet je odredilo, da se vse postojanke najmodernejše utrdijo. General Primo de Rivera je sporočil v Tanger, da se povrne v Maroko 22. t. m.

Demonstracije radi zvišanja krušnih cen v Argentiniji

BENOS-AIRES, 12. Krušna cena se je zvišala pri kg na 50 centavos radi slabe žitne letine. Ljudstvo prireja povsod protestna zborovanja proti podraženju kruha. Oblasti so v velikih skrbeh. Argentinski listi zahtevajo od vlade, da omeji izvažanje argentinskega žita.

Ratifikacija nemško-ameriške trgovske pogodbe

v ameriškem senatu.

WASHINGTON, 12. Senat je ratificiral nemško-ameriško trgovsko pogodbo. Obenem je odobril senat klavzulo, ki pravi, da izvrševanje pogodbe nikakor ne sme kršiti zakonov, ki omejujejo naseljevanje tujcev v Zedinjenih državah. Trgovska pogodba velja le za leto dni. Ako se ne odpove pogodba 90 dni pred pretekom leta, ostanejo določbe še nadalje v veljavi, dokler izda kongres nov zakon, na podlagi katerega izgubi pogodba veljavo po poteku 60 dni.

Ratifikacija trgovske pogodbe s strani senata predstavlja velik uspeh Coolidgejeve politike. Ratifikacija se je izvršila na podlagi kompromisa med senatorjem Jonesom in Borahom.

DNEVNE VESTI

Mnogozaslužnemu g. Maksu Cotiču

ravnatelju «Edinosti» k 70-letnici... poklanja

Fran Žgur.

Poleg drugih čestitk je prejel ravnatelj našega lista, g. M. Cotič, tudi naslednjo, pesmico, ki jo objavljamo na izrecno izraženo željo podpisanega pesnika:

V srebro se Tvoje sive glave,
prepleta venec slavnih rož:
Ti zanje misli duše zdrave,
pot naše si iskal postave —
Povsod na mestu — dela mož!
Na Tvoji njivi — zlato snopje:
Znoj, trud in delo Tvojih rok!
Junak, si uma sukal kopje,
za blagor stiskanih otrok!
Za blagor naše domovine,
Ti šel si v duše globočine,
po blesk svetal, ljubezni vroč,
da nas popelješ skozi noč,
k svobode luči na višine!
In kar mladenič si začel, —
kot starček snuješ — osivel...
Po letih star, po srcu mlad,
še isti iščeš zdaj zaklad:
Zaklad ljubezni do domu,
in sreče svojega rodu...
Postoj, poglej na šir, okrog:
Čez Tvoje njive — tam gre Bog,
in blagoslavlja Tvojo setev,
ki naj nam bode zlata žetev...
— — — — — — —
Življenje Tvoje, zlata čaša
kipi do vrha — blagih del:
Iz nje mladina pije naša,
in Tvojo čast povsod razglaša...
A Bog vsevladni na višini,
položi roko nad Teboj,
da lepih dni Ti da nebroj
na slavo, srečo, domovini!

Po volitvah v Jugoslaviji

Glasilo d.ra Beneša, čehoslovaškega ministra za vnanje stvari, ugotavlja te tri momente: narodni blok si je izvojeval večino, glavne opozicijske stranke so se dobro držale, male opozicijske stranke, ki so dajale poprej opozicijskemu bloku večino, so decimirane. Hitrejše, nego je bilo pričakovati, so ustvarile matematično jasen položaj v parlamentu. Nejasen pa ostaja položaj strank, ker bo njih veljavnost odvisna od tega, kako se bo nadaljevalo kazensko postopanje proti voditeljem hrvatske kmetske stranke. Opozicija se morala odločiti, ali naj svoj taktični blok vzdržuje tudi v novem parlamentu. Notranjepolitična kriza stopa z novim zasedanjem skupščine v nov stadij. Večina volilcev se je izrekla za vidovdansko ustavo in za Pašićevo vlado. Odklonila je po Davidoviću uvedeno «malo» federacijo. Idejno nasprotstvo med Beogradom in Zagrebom obstoji in zahteva previdno in smotreno postopanje, da ne bi imeli korist od tega izvestni vnanjepolitični špekulanti.

Jugoslovenska ideja se ni porodila v enem dnevu. Radi velikih žrtev balkanskih vojen in kriz pred svetovno vojno niso bile misli Beograda trajno in nepremično usmerjene napram Zagrebu in Ljubljani. Še med vojno niso pridobili Hrvatov in Slovencev za osvobodilni boj jugoslovenstva. Zato zahtevata Srbija in nje največji državnik Pašić zase vodstvo usode nove državi, dočim hoče vodja hrvatskih kmetov, ki si je pridobil slednjič tudi inteligenco, v posebnem avtonomnem položaju enakopravnost plemenskih bratov. Ideja centralizma bo nadvladovala v novem parlamentu. Pri tem pa bo mogla modrost tem lažje brzdati gorečnost. Ideja federalizma se bo ali križala ob strani in b očakala na boljše čase, ali pa bo prisiljena se bližati svojemu cilju na parlamentarnih tleh.

Edina kombinacija, ki bi mogla zamenjati sedanjo vlado, bi bila velika koalicija, ki bi združil zastopnike vseh jugoslovenskih bratskih plemen za ublaženje strogega centralizma na podlagi zemljepisno-političnih in gospodarsko-kulturnih dejstev. Neposredno pa zagriženem volilnem boju ne bo hotela nobena stranka — ne zmagovalna ne poražena — privoliti v tako kombinacijo. Položaj Pašićeve vlade je pri tem bistveno ugodnejši, nego je bil poprej. Vnanjepolitični učinek se bo kazal v ojačenju jugoslovenske vlade. Predvsem pa bo prihajalo to v prilog še ne rešenim gospodarsko-političnim pogajanjem v srednji Evropi.

— **Tragična smrt poštenjaka.** Včeraj zjutraj ob 7. uri je umrl v mestni bolnišnici gosp. Josip Križaj, umirovljeni višji mojstev puljskem arsenalu. Smrt njegova je tragična. Minule sobote zvečer ob 8. uri je šel po ulici Ruggero Mana in prišel pod avtomobil. Zdi se pa, da ne po krivdi šoferja. Hotel je menda prekoračiti cesto. Pri tem pa se mu je najbrž izpodtaknilo, da je padel. Ker pa — mož 65 let — ni mogel dovolj hitro vstati, ga je zajelo kolo avtomobila, ki je pridrvel in ga hudo poškodovalo. Prepeljali so ga najprej na zdravniško postajo, a od tu v mestno bolnišnico, kjer je podlegel težkim poškodbam. Pokojni Križaj — rodom iz Senožeč — je bil poštena slovenska duša, odkrit naroden značaj tudi v službi bivše avstrijske mornarice. Živo se je zanimal za vse naše javne dogodke. Zlasti poznan in spoštovan je bil med našimi ljudmi svetojakobskega okrožja. Rad je posedel tudi kako urico proti večeru v družbi prijateljev v kavarni «Miramar». Naj počiva v miru! Zapušča sina Josipa in hčeri Milo in Jano, ki jim izrekamo globoko sožalje. Pogreb se bo vršil jutri, v soboto, ob 10. uri predpoldne iz mestne bolnišnice.

— **Pogreb profesorja Jurija Nicolicha.** Z veliko slovesnostjo in ob ogromni udeležbi občinstva se je vršil včeraj pogreb prof. Jurija Nicolicha, ustanovitelja in dolgoletnega ravnatelja urološkega oddelka v mestin bolnišnici. Ob 10. uri se je pričel viti iz ulice Rossini, kjer je pokojnik stanoval, dolgi žalni sprevod. Ob krsti je korakalo šest primarijev, med njimi ravnatelj mestne bolnišnice, za njo pa nepregledna vrsta sorodnikov in znancev pokojnika, zdravnikov, zastopnikov raznih korporacij in oblastev ter razne tržaške osebnosti. Navzočna sta bila tudi župan Pitacco in prefekt Moroni. Številne vence so nosili mladi zdravniki. V cerkvi sv. Antona Novega je bila krsta blagoslovljena, nato je sprevod krenil proti mestni bolnišnici, na kateri je bila v znak žalosti izvešena zastava s črnim trakom. Tam je imel ravnatelj bolnišnice, dr. Gusina, ganljiv govor, v katerem je omeni velike zasluge pokojnika kot učenjaka in zdravnika. Od bolnišnice je žalni sprevod krenil na pokopališče pri Sv. Ani. Pri odprtem grobu sta se z ganljivimi besedami poslovila od pokojnika primarij Porenta v imenu zdravniške zbornice, in dr. Luzzatti v imenu tržaškega zdravniškega udruženja.

— **Opozorilo kramarjem.** Mestni urad opozarja vse kramarje, bodisi potujoče ali s stalnim prodajalnim mestom, da obnovijo dovoljenje za leto 1925, ter da plačajo tozadevno pristojbino na poveljstvu mestnih stražnikov. Tisti, ki se ne bodo odzvali temu pozivu do 20. t. m., ne bodo smeli več prodajati in bodo zgubili odkazana jim mesta.

— **Novo društvo državnih upokojencev.** Kakor se nam poroča, se je vršilo preteklo nedeljo, dne 8. t. m., v dvorni Fenice zborovanje srednjih in malih upokojencev. Na zborovanju je bilo enoglasno sklenjeno, da se ustanovi novo društvo državnih (malih) upokojencev. Namen novega društva, katero bo začelo poslovati, čim mu oblastvo vzame na znanje pravila, bo zaščita interesov malih upokojencev, ki so bili do sedaj — tako se nam poroča iz prizadetih krogov — popolnoma zanemarjeni. Novo društvo bo predložilo vladi spomenico, v kateri bo zahtevalo za sedaj sledeče priboljške: 1) likvidacijo poviškov od XI.—VI. izpod bivše vlade kategorije, tako da bi bili izenačeni njihovi prejemki XI.—VI. stopnji nove italijanske uredbe; 2) izenačenje pokojnin državnih uslužbencev s pokojninami poduradnikov I. in II. stopnje po italijanski uredbi; 3) dovolitev vdovam 5% pokojnine, k je pripadala njihovim soprogom.

Popolno izenačenje upokojencev novih pokrajin z upokojenci starih pokrajin — tako pravi poročilo, ki smo ga prejeli — se ne da doseči ker nimajo prvi enakosti činov služb enih let in troletij. Na zborovanju so bila nato pojasnjena pravila novega društva, katera se predložijo oblastvu v potrditev. V razpravo je poseglo precej živahno par govornikov z dežele, toda njihova izvajanja so ostala brez odziva, nakar so se zborovalci razšli v največjem redu in miru.

— **Kakšno bo letošnje poletje?** Topli zimi sledi navadno hladno poletje. Znani meteorolog profesor Hennig v Berlinu, objavlja naslednjo prognozo: Četudi se pripete izjeme, je vendar smatrati za pravilo, da topli zimi in prezgodnji pomladi sledi vlažno in deževno poletje. Najmanj snega je bilo pozimi 1733—1734 in 1881—1882. V obeh slučajih je sledilo deževno poletje.

— **Poslovilni večer** priredijo jutri, v soboto, 14. t. m., mladeniči letnika 1905. v Mičelovi dvorani na Opčinah. Openski novinci se občinstvu toplo priporočajo za čim obilnejšo udeležbo

Društvene vesti

— **Pevsko društvo «Adrija» v Barkovljah** priredi, kakor že javljeno, v nedeljo, 15. t. m., pustno veselico z raznovrstnim sporedom v dvorani «Excelsior». Začetek ob 17. uri. Po veselici se vrši prosta zabava. — Ker je to po tolikem času prvi javni nastop tega društva, ki uživa med našim občinstvom toliko simpatij in ki nastopi pod spretnim vodstvom g. Milana Pertota s zborom 100 delujočih članov, upamo, da prihiti v nedeljo mnogo občinstva v Barkovlje, da sliši naše lepo petje in se primerno pozabava.

— **Opozarjamo** naše zavedne okoličane od Sv. M. Mar. Magd. zgornje in spodnje in mestna Slovence na družinsko zabavo, katera se bo vršila jutri, v soboto, 14. t. m., točno ob 20. uri v dvorani pri Miklavcu (Kačun). Zabavo organizira komaj ustanovljeni «Športni klub» pri Sv. Mar. Magdaleni Spodnji, kateri jamči za vzoren potek prireditve. Delni dobiček gre v korist «Šolskemu društvu». — Odbor.

— **Telovadno društvo — Vrdela.** Danes v petek odborova seja ob 9. uri zvečer. Tajnik.

— **Pevsko društvo «Kontovel»** uprizori v nedeljo 15. februarja v Kettejevi dvorani na Opčinah točno ob 7. uri zvečer Štrukljevo komedijo «Čevljar» v treh dejanjih in A. P. Čeha burko «Medved» v enem dejanju.

— **Velika maškeradna zabava šentjakobske «Čitalnice»**, za katero vlada veliko zanimanje, se bo vršila jutri v dvorani DKD. Vsak, ki se želi zabavati, naj pride in gotovo mu ne bo žal. Na to prireditev pride veliko število narodnih noš in krasnih mask, katere bodo pripomogle, da bo zabava čim živahnejša. Bufet, najvažnejša naprava pri takih prireditvah, bo z vsem potrebnim preskrbljen. Torej, stari in mladi, pridite, ker tako se boste pošteno zabavali in obenem pomagali mladinskemu odseku, kateremu v korist gre čisti dohodek. Zabava bo pod spretnim vodstvom g. A. Pertota, ki bo tudi improviziral razne šaljive prizore, tako da ne bo nikomur dolg čas. Začetek ob 9.30.

— **Ekonomska oskrbovalnica sv. Marte** (zveza Marijin dom) uprizori v svojih prostorih v ul. Risorta 3 (za gradom) dne 15., 22. in 24. februarja (začetek ob 5. uri točno) L. Turšičevo igro: «Izgubljeni raj», dramatsko bajko s petjem v 3 dejanjih. V sporedu sta tudi dva zbora in tombola. — Načelništvo.

— **Dramatični odsek M. D. P. — Trst** (1. in 2. pododsek). V nedeljo ob 10. uri zjutraj skupna vaja 1. in 2. pododseka za «Peterčkove poslednje sanje v dvorani DKD pri Sv. Jakobu. — Rež.

— **«Peterčkove poslednje sanje».** M. D. P. — Trst priredi v nedeljo 8. marca ob 20. uri zvečer ob priliki petletnega obstoja društva slavnostno otroško predstavo «Peterčkove poslednje sanje».

Društvo pridno pomaga dramatičnemu odseku v preskrbi kostumov (katere izvršuje ženski odsek društva) pripravljajo se potrebne kulise, a ensemble kar najvestneje študira svoje uloge. Nastopi ob tej priliki celotni odsek, to je otroški pododsek in pa že preizkušeni ensemble odseka odraslih.

Igra je že na sebi krasna, a če se jo postavi v svoji celokupni celoti na oder, obeta postati menda najuspelejša predstava, kar smo jih imeli priliko do sedaj občudovati.

Ker bo mogoč dostop k slavnostni predstavi le proti vabilu, se pozivljajo vsi oni, ki bi radi prisostvovali, naj se zglasijo pri odboru M. D. P. — Trst.

— **M. D. «Šparta» v Skednju** priredi v soboto, 14. in v nedeljo., 15. t. m., dva družabna večera, ki se bosta vršila v prenovljeni dvorani «ex Subietta» pri Sv. Ani. Dobrodošle narodne noše in dostojne maske. Pričetek ob 8. zvečer. Pričakujemo od cenj. občinstva, da nas omenjena večera poseti ne le iz veselja do zabave, ampak tudi zato, da našemu društvu gmotno pomore. — Odbor.

— M. D. «Šparta» vabi vse one gospodične, ki bi rade igrale hazeno, da se zglasijo v nedeljo, 15. t. m., v čitalnici od 11. ure dopoldne. Odbor.

— **Zadnjič «Pohujšanje».** V nedeljo, 15. t. m., uprizori «Čitalnica» pri Sv. Jakobu zadnjič to velezabavno Cankarjevo farso v 3. dejanjih v deloma novi zasedbi. Glavno vlogo igra g. Terčič, vlogo Jacinte pa g.ična Stepančičeva. V novi zasedbi sodelujeta tudi g.a Silova (v vlogi županje) in g. Gorjup. Režira g. Terčič. Predstava prične ob 3.30 popoldne. Vstop otrokom zabranjen.

Iz tržaškega življenja

— **Slabo umerjena klofuta.** 29-letni urij Battan, stanujoč v zagati Cristoforo Colombo št. 12, je bil predsinočnjim na plesu gostilničarjev v gledališču Rossetti. Najbrž se je imenitno zabaval, kajti vrnil se je domov zelo pozno, oziroma zgodaj, ko so petelini že budili iz spanja svoj kokošji rod. Doma ga je njegova boljša zakonska polovica zelo neprijazno sprejela. Prišlo je do prerekanja, ki je spravilo Battana v tako slabo voljo, da je hotel prisoliti nežnejši polovici klofuto. Toda mesto žene, ki se je pravočasno umaknila, je Battan zadel šipo ter se pri tem porezal po roki. Dobil je potrebno pomoč v mestni bolnišnici.

— **Naglica ni nikoli dobra.** Ta rek si bo gotovo dobro zapomnil 30-letni težak Friderik Polak, stanujoč v ulici Donota št. 36. Včeraj popoldne je bil zaposlen na parniku «Lidia», zasidranem v prosti luki V. E. III. Ker niso še položili mostiča, se je mož hotel spustiti s parnika na breg po vrvi. Toda vrv je bila slabo privezana in Polak je padel z višine kakih 5 metrov na pomol. Pri padcu si je izpahnil obe nogi ter se tudi pobil po desnem kolenu. Dobil je prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nato je bil na lastno željo prepeljan domov.

— **Ukradena listnica.** Mizar Alojzij De Tullio, stanujoč v ul. Traversale al Bosco št. 3, je javil na policijskem komisarijatu v ulici Imbriani, da mu je bila predvčerajšnjim, ko je bil zaposlen v neki delavnici v ulici Romagna št. 18, ukradena listnica, ki jo je pustil v suknjiču, ki ga je pri delu slekel. V listnici je bil spravljen znesek 100 lir.

— **Zlikovci pri čevljarju.** V noči od 8. na 9. t. m. so se neznani zlikovci prav po ceni preskrbeli z dobrimi podplati. Vlomili so v delavnico čevljarja Ivana Krivič pri Sv. M. Magd. zg. št. 133 ter ukradli celo balo usnja. Ker brez potrebne priprave ni mogoče pribijati podplatov, so se zlikovci preskrbeli tudi z orodjem. Pobrali so... šila in kopita ter jo odkurili v temno noč. Krivič je naslednji dan javil orožnikom, da so ga zlikovci oškodovali za 3000 lir, ker so mu odnesli tudi šivalni stroj.

Iz tržaške pokrajine

— **Iz Nabrežine.** Javna ljudska knjižnica v Nabrežini uprizori zadnjo pustno nedeljo, 22. t. m., popoldne v kinu «Aurisina» v Nabrežini veseloigro v treh dejanjih: «Rodoljub iz Amerike». Opozarja se že sedaj slavno občinstvo na to prireditev, ki bo nudila vsem obilo smeha in zabave.

Vesti z Goriškega

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV

— **Iz Kozane.** V bralnem društvu je v torek, 10. februarja, predaval dr. Sardoč o jetiki. Poljudnim izvajanjem predavatelja je številno članstvo napeto sledilo.

— **Miren. («Ulica... št. 15»).** Slovensko izobraževalno društvo v Mirnu ponovno opozarja na svojo pustno prireditev, ki se bo vršila v nedeljo, 15 t. m., in se ponovi naslednjo nedeljo, 22. t. m., obakrat ob 3. uri popoldne v dvorani g. Josipa Marmolja. Igrala se bo velekomična komedija v 4 dejanjih «Ulica... št. 15». — Ta krasna komedija, ki se je neštetokrat in z največjimi uspehi igrala na Češkem, še ni bila igrana na slovenskem odru. Prvič jo bomo videli v nedeljo v Mirnu. — Opisovatis nov igre bi bilo predolgo. Omenimo naj le, da je igra polna ljubeznskih zvijač in neljubih zapetljajev zaljubljenih parčkov, kamor jih je zavel prebrisani ženidbeni mešetar Drmota. Ne bo manjkalo tudi prismuknjenega ženina Bunka v cilindru in fraku z razbito «fajfo» in polomljeno «marelo». Smeha več ko preveč! Opozarjamo pa vse one, ki nimajo dovolj močnih pluč, naj raje ostanejo doma, ker društvo ne prevzame nobene odgovornosti, ako kdo od smeha poči. Vsi oni pa, ki se te nesreče ne bojite, nasvidenje v nedeljo popoldne v Mirnu!

— **Vrhpolje pri Vipavi.** Pri nas novic po malem. Le v društvenem gibanju se včasih prebudimo iz spanja pravičnega. — V nedeljo, 15. t. m., prireči tukajšnje «Prostovoljno gasilno društvo» igro «Poslednji mož». Po igri prosta zabava. — Kdor želi od srca se nasmejati, naj nas obišče!

— **Iz Vrabč.** V pondeljek, 9. t. m., zvečer okrog 11. ure je izbruhnil požar v hlevu posestnika Ivana Škapin iz Vrabč št. 23. Požrtvovalnosti gasilcev - domačinov se je zahvaliti, da se je ogenj omejil samo na gospodarsko poslopje imenovanega posestnika; tudi tiho in mirno vreme je pripomoglo, da ni upepelil ogenj več sosednih poslopij. Posestnik Škapin trpi škode nad 20.000 lir. Pogorelo mu je gospodarsko poslopje, konec je vzelo več glav goveje živine in tudi gospodar sam se bori za življenje, ker je dobil pri požaru znatne poškodbe. Žalostno pa je pri vsem tem še posebno to, da ni bil pogorelec zavarovan niti za najmanjšo svoto.

DAROVI

O priliki zopetne otvoritve gostilne pri «Štefinu» nabrala Milka na vzpodbudo gosp. «Zwoelfa» za podružnico Šol. društva pri Sv. Ivanu L 155. Darovali so po L 5: Zwoelf, Dr. Penko, Inocente in Šeber; po L 10: Gruden, Venzeis; po L 15: Dekleva in Čok; po L 20: Ditrich, Kutin in dr. Vadnal L 45. Denar hrani upravništvo.

Ker se nista mogla udeležiti pogreba pok. glavarice Kodričeve družine darujeta zakonska Valentič L 10 Šolskemu društvu.

V počaščenje spomina pok. svoje gospodarice g.a Marijanice Kodrič, daruje družina Alojzija Kodrič-a L 100, in sicer L 50 Šol. društvu in L 50 za refekcijo otroškega vrtca pri Sv. M. Magd. zg. Pokojni blag spomin, užaloščeni družini naše iskreno sožalje!

Za «Božičnico» Ženski podružnici S. D. na polo ge Abramovič so darovali: Milka Mankoč L 100.—, Edith 6.20, M. Pretner 20.—, podr. «Ljubljanske kreditne banke» v Trstu 150.—, Fran Kovačič 50.—, korespondent 7.—, Nečitljivo 7.—, M. M. 5.—, Jos. Bratuž 10.—, nečitljivo 5.—, Pavla Pfeifer 2.—, N. N. 2.—, N. N. 5.—, N. N. 5.—, N. N. 3.—, N. N. 2.—, M. M. 5.—, K. Cvenkel 5.—, Dr. G. Linka 5.—, H. Stibiel 20.—, Novak 5.—, N. N. 3.—, N. N. 2.— skupaj L 436.—. Denar naložen.

Gospodična Golob Milica nabrala: N. N. 5, Domicelj 5, Giuseppe 5, Lekan 1, F. Žagar 50, Zafred 2 jopici, Dr. Matilda Linka 20, Lovrenčič 10, Milko 15, Plesničar 5, Češki konzulat 50, skupaj L 170, denar naložen.

Na polo gdč. Elize Žgur so darovali: Rožica 1, Škornšek 2, M. Pompe 2, Ljudmila Černigoj 10, Tuzar 30, Frančiška Hribernik 2, neimenovana 5, N. N. 10, Fani Nagode 10, Marija Dolenc 5, Ivanka Žgur 5, skupaj L 87. Denar naložen.

Polo ge Ferlugove iz Ilirske Bistrice: Dr. Ferluga 50, N. N. 50, J. Brunšek 50, A. Kraiger 50, Pogorelec Danica 50, Tomšič 50, nečitljivo 25, skupaj 350 L, denar pri «Zadružni Zvezi». Vrhu tega so darovali razni trgovci več odlomkov blaga za obleke.

J. K. L 150.— D. S. 100.— Denar pri Trž. hranilnici.

Nabiralkam in cenj. darovalcem iskrena hvala!

Fantje iz Padrič so zbrali med sovaščani o priliki dneva za «Našo deco» L 83.50 kot darove in članarino. Darovali so kakor sledi: Vidič Ivan, Alfonzo Gropada, Kalc Josip, Grgič Anton, po 5 Lir; Grgič Franc, Grgič Karel, Grgič Matija, Grgič Ivan, Žagar Marija, Žagar Jožef, Grgič Jožef, Grgič Matija št. 59, Grgič Mihael št. 56, Grgič Mihael št. 56, Grgič Franc št. 4, Grgič Peter, Grgič Veronika, Grgič Jožefa, Križmančič Jožef, Grgič Ivan, Žagar Justin, Kalc Angela, Grgič Luha, Grgič Franica, Grgič Antonija in Fran Grgič po 2 Liri; Grgič Anton št. 23, Grgič Justin št. 43, Grgič Karel, Grgič Ivan, Grgič Jožefa, Grgič Matija št. 4, Guštin Mihael, Kalc Antonija, Grgič Jožef, Grgič Karel, Kralj Valentin, Grgič Zora, Matija Kalc, Grgič Just, po 1 1 liro; Grgič —.50 vkupno L 83.50.

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 965.— do 975.—; Belgija od 122.50 do 124.50; Pariz 129.25 do 129.75; London od 115.35 do 115.55; New York od 24.05 do 24.15; Španija od 340.— do 345.—; Švica od 461.— do 467.—; Atene od 36.— do 39.—; Berlin od 570.— do 580.—; Bukarešt od 12.25 do 12.75; Praga od 71.30 do 71.70; Ogrska od 0.0330 do 0.0340; Dunaj od 0.0336 do 0.0346; Zagreb od 39.40 do 39.70.

VALUTA; Avstrijske krone od 0.0335 do 0.0345; dinarji od 39.25 do 39.60; dolarji od 24.— do 24.10; novci po 20 frankov od 92.25 do 94.— funt šterling od 115.25 do 115.50.

Benečijske obveznice 81.50.

Mali oglasi

HIŠA na prodaj v Škednju št. 151. 6 prostorov, vrt, električna razsvetljava v središču vasi, razgled na morje, pripravna za vsako obrt. Cena ugodna. Pojasnila v gostilni Gospodarskega društva v Škednju. 213

MED PRISTEN, se priporoča cenjenim gospodinjam za kuhinjsko uporabo. Prehlajenim najboljše zdravilo. Via della Pietà 31. 214

SOBA, opremljena, se odda uradniku. Via Romagna 2, IV., 8. 215

UPOKOJENEC, bivši davčni uradnik, vešč slovenskega, italijanskega, hrvatskega in nemškega jezika, želi primerne službe v Trstu ali na deželi. Ponudbe pod «Upokojenec» na upravništvo. 216

ŠAPE, okoličanske, umetna gnojila, ravnokar došla. Kmetijsko-trgovsko društvo, via Raffineria 4. 218

SLUŽKINJA, pridna, lepe postave, z dobrimi spričevali, se išče. Janoviz, via Piccolomini 4, I. 217

ČEVLJARSKI šivalni stroj «Elastic» in drugo orodje prodam radi selitve. Bratovž Ivan, Orehovca, Št. Vid - Vipava. 219

AVTO, odprt, «Fiat», v popolnem stanju, se proda po dogovorni ceni. Naslov pri upravništvu. 220

HIŠA, pripravna za rokodelsko obrt, v Gabrijah št. 9 (Štanjel), se proda po ugodni ceni. p06

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec. Via Giulia 29. 64

BABICA sprejema noseče. Ljubezniva oskrba. Na željo zdravniška pomoč. Cene zmerne. Tajnost. Via Madonnina 10, II. 210

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje 66
kupuje
Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Ma zini 46

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine **Via Cunicoli 8,** na drobno in za družine **Via Giuliani 32**
Telefon 27-66.
Priporoča se lastnik
(74) **FR. ŠTRANCAR.**

Najvišje cene plačujem za

KOŽE

kun, zlatic, lisic,
dihurjev, vider, jazbecev, mačk veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10 II. nadstr., vrata 16 62
Sprejemajo se pošiljatve po pošti

ALOJZIJ POVH
urar in zlatar
Piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29
Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah. 62

Vozni red železnic

JUŽNI KOLODVOR

Trst—Tržič—Portogruaro—Benetke

Odhodi: 5.20 (e), 6.05 (b), 8.30 (o), 10.— (o), 14.20 (b), 15.15 (o), 17.5 (b), 18.— (o), 19.30 (b), 23.45 (o).
Prihodi: 0.25 (b), 5.30 (o), 8.10 (o), 9.55 (b), 13.15 (b), 14.25 (b), 18.10 (b), 18.50 (o), 20.30 (o), 23.05 (e).

Trst—Gorica—Kormin—Videm

Odhodi: 5.35 (o), 6.25 (o), do Tržiča, 7.10 (b), 8.30 (o), 12.35 (o), 15.— (b), 17.40 (b), 19.45 (o).
Prihodi: 7.45 (o), 9.25 (o), 11.55 (b), 14.05 (b), 17.45 (o), 18.50 (o), 19.40 (b), 22.45 (o).

Trst—Divača—Sv. Peter—Postojna

Odhodi: 0.10 (e), 5.01 (o), 6.50 (b), 9.25 (b), 11.05 (b), 13.50 (o), 16.40 (o), 19.15 (b).
Prihodi: 4.10 (e), 7.05 (o), 9.40 (b), 12.10 (o), 16.45 (b), 18.30 (b), 20.15 (o), 21.20 (b), 23.20 (o).

DRŽAVNI KOLODVOR

Trst—Buje—Poreč

Odhodi: 5.05, 9.—, 14.—, 18.30.
Prihodi: 7.50, 12.15, 17.55, 21.20.

Trst—Herpelje—Pula

Odhodi: 5.25 (o), 12.30 (b), 19.— (o).
Prihodi: 7.35 (o), 9.55 (o), 15.35 (b), 21.05 (o).

Trst—Prvačina—Gorica—Podbrdo

Odhodi: 5.30 (b), 6.10 (o), 11.— (o), 17.55 (b), 18.50 (o) do Gorice.
Prihodi: 7.40 (o), 11.25 (b), 15.45 (o), 21.10 (o), 23.45 (b).